

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра обліку і оподаткування

Робоча програма (силабус) обов'язкового освітнього компонента
Стратегія оподаткування підприємства

Спеціальність D1 «Облік і оподаткування»

Освітня програма «Облік і оподаткування»

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Суми – 2026

Розробник:

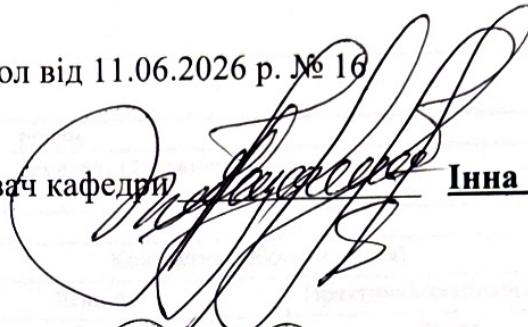
(підпис)

Інна НАЗАРЕНКО, д.е.н., професор

Розглянуто, схвалено
та затверджено на
засіданні кафедри
обліку і
оподаткування

протокол від 11.06.2026 р. № 16

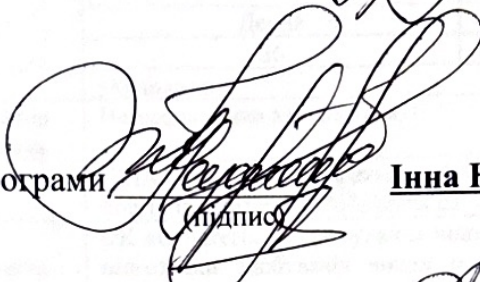
Завідувач кафедри

Інна НАЗАРЕНКО

Погоджено:

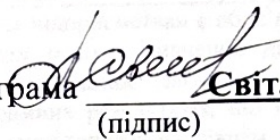
Гарант освітньої програми

(підпис)

Інна НАЗАРЕНКО

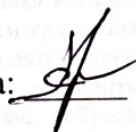
Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

Світлана ЛУКАШ

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

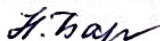
Сергієм ГАРКУШОЮ

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

Миколою ГОРДІЄНКОМ

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

Надія БАРАНІК

Зареєстровано в електронній базі: дата: 16.06 2026 р.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Стратегія оподаткування підприємства		
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту/ кафедра обліку і оподаткування		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	ОП D 1 «Облік і оподаткування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти		
5.	ОК може бути запропонований для			
6.	Рівень НРК	7	рівень	
7.	Семестр та тривалість вивчення	3	семестр, 12 тижнів	
8.	Кількість кредитів ЕКТС	5		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	
		Денна	Денна	Денна
		36	36	78
10.	Мова навчання	українська		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Назаренко Інна Миколаївна		
11.1	Контактна інформація	СНАУ вул. Г. Кондратьєва, 160, ауд. 109 (економічного корпусу), електронна пошта innanazarenko707@meta.ua		
12.	Загальний опис освітнього компонента	ОК «Стратегія оподаткування підприємства» є обов'язковим освітнім компонентом підготовки здобувачів вищої освіти. Вивчення даного освітнього компонента передбачає формування відповідних загальних та спеціальних (фахових) компетенцій, набуття програмних результатів, що відповідає ОПП D 1 «Облік і оподаткування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» відповідно до Стандарту вищої освіти України за другим (магістерським) рівнем галузі знань 07 «Управління та адмініструванням» спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Вивчення матеріалів за ОК дозволить опанувати здобувачами вищої освіти теоретичний матеріал з питань побудови стратегії оподаткування підприємства, вивчити методику оцінки податкового навантаження на діяльність суб'єкта господарювання, зрозуміти особливості оцінки та аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства як передумови побудови розробки стратегії оподаткування, ознайомитися з підходами щодо проведення стратегічного вибору, декомпонування і організації виконання стратегії оподаткування підприємства. Знання, уміння, навички, отримані за результатами вивчення даного ОК будуть ціннісними у процесі підготовки кваліфікаційної роботи.		
13.	Мета освітнього компонента	формування у здобувачів вищої освіти системи базових знань теоретичного спрямування щодо моделювання та організації виконання стратегії оподаткування підприємства, механізмів функціонування податків у їх взаємозв'язку, а також набуття навичок з питань оцінки податкового навантаження та податкового планування, аналізу середовища підприємства.		
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Передумовою для вивчення освітнього компоненту «Стратегія оподаткування підприємства» є ОК «Організація бухгалтерського обліку», «Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами», «Соціальна відповідальність».		
15.	Політика академічної доброчесності	1. Дотримання: принципів академічної доброчесності; правил наукового цитування; принципів і норм наукової етики; вимог Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про авторське право та суміжні права», Кодексу академічної доброчесності Сумського національного аграрного університету та інших нормативних документів локального рівня. 2. Самостійне виконання індивідуальних завдань. 3. За списування під час виконання окремих завдань робота буде оцінюватися незадовільно.		
16.	Посилання на курс в Moodle	http://surl.li/mfdbe		
17.	Ключові слова	аудит оподаткування, оподаткування, податок, SWOT-аналіз, податки, податкове зобов'язання, податкове навантаження, податкове планування, податкові ризики, податковий тиск, стратегія, стратегія оподаткування підприємства, оподаткування, сценарне моделювання.		

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента здобувач вищої освіти очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)						Як оцінюється ДРН
	ПРО1	ПРО8	ПРО12	ПРО14	ПРО17	ПРО21	
ДРН 1. Знати особливості побудови стратегії оподаткування підприємства	+	+	+				Опитування, участь у групових дискусіях та взаємооцінювання учасників дискусії, перевірка ситуаційних кейсів, тестування
ДРН 2. Знати особливості системи оподаткування в Україні		+		+			Опитування, перевірка ситуаційних кейсів, участь у групових дискусіях та взаємооцінювання учасників дискусії, тестування
ДРН 3. Самостійно здійснювати оцінку податкового навантаження на підприємство, обґрунтовувати висновки, консультувати власників, менеджмент суб'єкта господарювання з питань оподаткування		+		+	+	+	Опитування, участь у групових дискусіях та взаємооцінювання учасників дискусії, перевірка індивідуального завдання, тестування
ДРН 4. Здійснювати податкове планування з урахуванням чинників зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства		+		+		+	Перевірка ситуаційних кейсів, перевірка індивідуального завдання, опитування, участь у групових дискусіях та взаємооцінювання учасників дискусії, тестування
ДРН 5. Здійснювати стратегічний вибір варіантів стратегії та визначати пріоритетні організаційні способи її імплементації					+	+	Опитування, участь у групових дискусіях та взаємооцінювання учасників дискусії, перевірка ситуаційних кейсів, тестування

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	Пз		
Тема 1. Стратегія підприємства: сутність, принципи, концепції 1. Сутність та види стратегій 2. Принципи побудови стратегії 3. Концепції стратегії 4. Процесне розуміння стратегії підприємства	4	4	10	Основні джерела: 1, 6-9. Додаткові джерела: 3, 6
Тема 2. Характеристика системи оподаткування в Україні 1. Система оподаткування: сутність та характеристика 2. Загальнодержавні податки та збори 3. Місцеві податки та збори 4. Відповідальність платників податку за порушення податкового законодавства	6	6	18	Основні джерела: 1-4, 5-8 Додаткові джерела: 7, 10-12
Тема 3. Стратегія оподаткування підприємства 1. Сутність стратегії оподаткування 2. Етапи формування стратегії оподаткування 3. Стратегічні пріоритети побудови стратегії оподаткування підприємства 4. Ключові характеристики стратегії оподаткування	4	4	10	Основні джерела: 5, 6-9. Додаткові джерела: 3, 5, 6
Тема 4. Оцінка податкового навантаження на підприємство 1. Сутність податкового навантаження 2. Характеристика процесу проведення оцінки податкового навантаження 3. Показники рівня податкового навантаження на підприємство	4	4	10	Основні джерела: 5, 6-9. Додаткові джерела: 4, 9, 11
Тема 5. Податкове планування 1. Податкове планування як основний інструмент зниження фіскального тиску на підприємство 2. Організаційні аспекти податкового планування 3. Принципи податкового планування 4. Типи податкового планування та їх значення для підприємства 5. Характеристика етапів та напрямів процесу податкового планування 6. Податкові ризики в заходах податкового планування 7. Графік документообігу системи податкового планування	8	8	10	Основні джерела: 5-9. Додаткові джерела: 1, 8, 10, 11.
Тема 6. Оцінка та аналіз зовнішнього середовища як передумова розробки стратегії оподаткування підприємства 1. Аналіз зовнішнього середовища 2. Аналіз внутрішнього середовища 3. SWOT – аналіз – основа формування податкової стратегії 4. Інформаційне забезпечення SWOT –	6	6	10	Основні джерела: 6-9 Додаткові джерела: 5.

аналіз 5. Правила побудови матриці SWOT – аналізу				
Тема 7. Стратегічний вибір, декомпонування і організація виконання стратегії оподаткування підприємства 1. Напрями вибору варіантів стратегії 2. Методи стратегічного вибору варіантів стратегій 3. Декомпонування стратегії оподаткування підприємства 4. Організація виконання стратегії оподаткування підприємства	4	4	10	Основні джерела: 6-9. Додаткові джерела: 2, 3, 5, 6
Всього	36	36	78	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)
ДРН 1. Знати особливості побудови стратегії оподаткування підприємства	Ілюстративно-демонстраційний, дискусійний, мозковий штурм, метод творчих завдань, аналіз ситуації, конкретизація, тестові завдання, коментування, експрес-опитування	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу
ДРН 2. Знати особливості системи оподаткування в Україні	Ілюстративно-демонстраційний, дискусійний, мозковий штурм, метод творчих завдань, аналіз ситуації, конкретизація, тестові завдання, коментування, експрес-опитування, розрахунково-аналітичний, колективно-розумової діяльності	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу, індивідуальне навчально-дослідне завдання
ДРН 3. Самостійно здійснювати оцінку податкового навантаження на підприємство, обґрунтовувати висновки, консультувати власників, менеджмент суб'єкта господарювання з питань оподаткування	Дискусійний, аналіз ситуації, конкретизація, розрахунково-аналітичний, дослідницький, наставництва	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу, індивідуальне навчально-дослідне завдання
ДРН 4. Здійснювати податкове планування з урахуванням чинників зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства	Аналіз ситуації, конкретизація, розрахунково-аналітичний, дослідницький, метод наставництва, проблемно-пошуковий, колективна розумова діяльність, ілюстраційно-демонстраційний, тестування	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу, індивідуальне навчально-дослідне завдання
ДРН 5. Здійснювати стратегічний вибір варіантів стратегії та визначати пріоритетні організаційні способи її імплементації	Експрес-опитування, дискусійний, ситуаційний аналіз, дослідницький, наставництва, коментування, колективна розумова діяльність, розгляд конкретних ситуацій, тестування	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу, індивідуальне навчально-дослідне завдання

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено¹
здобувачів денної форми навчання

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Індивідуальне завдання	25 (25%)	9 – 16 практичні заняття
2.	Експрес-опитування	10 (10 %)	1 – 16 практичні заняття
3.	Вирішення ситуаційних кейсів	10 (10%)	1 -7, 10-16 практичні заняття
4.	Тестування	15 (15 %)	6 тиждень
5.	Участь у групових дискусіях	10 (10%)	1 – 16 практичні заняття
6.	Іспит	теоретичні питання 20 (20 %)	на екзаменаційній сесії
		тестування 10 (10 %)	

5.2.2. Критерії оцінювання

здобувачів денної форми навчання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<13 балів	13-16 балів	17-20 балів	21-25 балів
Індивідуальне завдання	Індивідуальне завдання не виконано або виконано не на належному рівні	Індивідуальне завдання виконане, але деякі питання не розкриті, мають місце неточності	Індивідуальне завдання виконане, але мають місце незначні неточності	Індивідуальне завдання виконано, всі питання розкриті
Експрес опитування	0 - 3 бали	4 бали	7 балів	10 балів
	Відсутні знання по теоретичним питанням	Низький рівень знань теоретичних питань	Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями, незначні неточності у відповідях на питання	Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями
Вирішення ситуаційних завдань	0 - 3 балів	4 бали	7 балів	10 балів
	Відсутнє обґрунтування ситуаційного завдання або обґрунтування не на належному рівні	Мають місце недоліки та неточності в обґрунтуванні ситуаційного завдання	Ситуаційне завдання обґрунтовано, але мають місце незначні неточності	Ситуаційне завдання обґрунтовано на належному рівні
Тестування	0 балів	7-9 балів	10 -12 балів	13 -15 балів
	Вірно вирішено менше 60 % тестів	Вірно вирішено 60 -75 % тестів	Вірно вирішено 76 -89 % тестів	Вірно вирішено більше 90 % тестів
Участь у групових дискусіях	0 - 3 балів	4 бали	7 балів	10 балів
	Пасивна участь у дискусії	Участь у дискусії, необґрунтовані відповіді	Активна участь у дискусії, продемонстровано навички критичного	Активна участь у дискусії, продемонстровано навички критичного

¹ Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній / інформальній освіті відповідно до Положення про порядок визнання результатів, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти (<http://surl.li/ummfb>).

			мислення	мислення, системність знань та креативність
	0-17 балів	18-22 балів	23-26 балів	27-30 балів
Іспит	Відсутні знання по теоретичним питанням. Вірно вирішено менше 60 % тестів	Низький рівень знань теоретичних питань. Вірно вирішено 60 -74 % тестів	Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями, незначні неточності у відповідях на питання. Вірно вирішено 75 -89 % тестів	Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями. Вірно вирішено 90 % і більше тестів

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата / Період
1	Настанови викладача в процесі виконання індивідуальних завдань	Відповідно до графіку індивідуальних консультацій викладача. Протягом часу відведеного на аудиторні заняття
2	Усне та письмове опитування	Кожного практичного заняття
3	Спостереження за ходом вирішення ситуаційних кейсів, обговорення та усні коментарі викладача	Всі практичні заняття
4	Контроль за виконанням індивідуального завдання	Індивідуальне завдання є комплексним, оцінювання відповідної частини індивідуального завдання буде проведено на наступному практичному занятті після отримання завдання

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Іванишина О. С., Герасименко О. М., Тучак Т. В., Прокопенко І. А. Податкова політика підприємства: навчальний посібник. Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. 158 с.
2. Крисоватий А.І., Панасюк, В. М., Мельничук, І.В. Основи обліку і оподаткування: підручник (е-видання). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 565 с.
3. Облік, оподаткування та аудит: навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] 2-ге вид., перероб. та допов. / В. Я. Плаксієнко, Ю. А. Верига, В. А. Кулик, Є. А. Карпенко. Київ: Вид-во «SBA Print», 2026. 572 с.
4. Оподаткування суб'єктів підприємництва : навч. посібник (у схемах)/ 2-е вид., перероб. та доп. / Т. М. Остапенко, О. М. Кубецька, І. В. Кононова, Н. О. Фісуненко, О. А. Сидоров, Є. В. Коваленко-Марченкова, Н. А. Протопопова ; за заг. ред. д.е.н., проф. Н. І. Верхоглядової. Дніпро : ДДУВС, 2022. 196 с.
5. Податкове планування: концептуальні засади, методи, інструментарій, організація: навч. посіб. / А.Г. Загородній, В.Я. Оліховський, Г.О. Партин, М.В. Оліховська. М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів: Вид-во Львів.політехніки, 2023. 216 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

6. Курс з ОК «Стратегія оподаткування підприємства», розміщений на платформі MOODLE (лінк: <http://surl.li/mfdbbe>).
7. Стратегія оподаткування підприємства : конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ОПП «Облік і оподаткування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти / укл.: І.М. Назаренко. Суми. 2022. 107 с.
8. Стратегія оподаткування підприємства: методичні рекомендації щодо проведення практичних занять для здобувачів вищої освіти ОПП 071 «Облік і оподаткування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти денної (заочної) форми навчання / укл.: І.М. Назаренко. Суми. 2022. 30 с.
9. Стратегія оподаткування підприємства : методичні рекомендації для самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ОПП «Облік і оподаткування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти / укл.: І.М. Назаренко. Суми. 2022. 34 с.

6.2. Додаткові джерела

1. Городецька Т.Є. Податкове планування як форма податкової політики транспортних підприємств. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2022. №1. 99-106 pp. <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2022-1-11>.
2. Назаренко І.М. Аудит оподаткування - послуга аудиторських фірм: особливості, актуальність та характеристика. *Економіка та суспільство*. 2024. № 62. URL: <http://surl.li/uqvuyi>.
3. Назаренко І.М. Ключові аспекти моделювання стратегії оподаткування підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 17. С. 29 -34.
4. Назаренко І.М. Оцінка податкового навантаження підприємства: організаційно-методологічні аспекти. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 11. URL: <https://economics.com.ua/index.php/home/article/view/524/533>.
5. Назаренко І.М. Функціональна місія SWOT-аналізу в процесі моделювання стратегії оподаткування підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. № 49. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2338>.
6. Назаренко І.М. Стратегія оподаткування підприємства: особливості та ключові аспекти моделювання. *Актуальні проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління в*

умовах цифрової трансформації: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 7 квітня 2022 року. Рівне : НУВГП, 2022. С. 257 – 259.

7. Податковий кодекс України від 02.12.2010. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

8. Панасейко І., Панасейко С., Панасейко М. Податкове планування як складова податкової політики підприємства та чинник оптимізації податкового навантаження. *Економіка та суспільство*. 2025. № 82. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-13>.

9. Хоменко І., Горобінська І., Шаргородський І. Податкове навантаження суб'єктів господарювання як об'єкт державного регулювання. *Науковий вісник Полісся*. 2022. № 1 (22). С. 102–113.

10. Журнал «Професійний бухгалтер». URL: <https://ibuhgalter.net/newspaper/1527>.

11. Журнал «Податки & бухоблік». URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/>.

12. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>.

6.3. Програмне забезпечення

1. Персональний комп'ютер або ноутбук з доступом до мережі Інтернет.

2. Активний обліковий запис у системі дистанційної освіти Moodle.

3. Програмне забезпечення: Microsoft Word.

4. В умовах військового стану заняття можуть проводитися в режимі онлайн із застосуванням додаткових платформ Zoom, Skype, ресурсами комунікації є електронна пошта, телефон Viber та інші месенджери.